

Постапки за час

Прв чекор: Вовед

Воведете ги целите за часот и целите за учениците од **планот за час**. Поделете го **материјалот бр. 1 – Водичот за аргументирана дискусија** и дискутирајте во врска со него. Разгледајте ги правилата за аргументирано дискутирање и закачете ги на видливо место во училницата. Потенцирајте дека одделението аргументирано ќе дискутира и потоа ќе се направи осврт кон аргументираната дискусија.

Втор чекор: Четиво

Поделете по една копија од **четивото** на секој ученик. Нека го прочитаат учениците написот внимателно и нека ги подвлечат фактите и идеите кои мислат дека се важни и/или интересни (**најдобро како домашна задача**).

Трет чекор: Групирање и дискусија во врска со четивото

Поделете го одделението во групи од по четири или пет ученици. Членовите на групите треба да ги споделат меѓу себе важните факти и интересните идеи за да се развие заедничко разбирање на написот. Тие можат да ги забележат овие факти и идеи на **материјалот бр. 2 – Активности за аргументирана дискусија** (разгледајте го четивото).

Четврти чекор: Воведување на прашањето за аргументирана дискусија

Секое **четиво** воведува прашање за аргументирана дискусија. Прочитајте го на глас и/или закачете го прашањето за аргументирана дискусија и побарајте од учениците да го напишат прашањето во просторот одреден за него во **материјалот бр. 2**. Потсетете ги учениците на правилата за аргументирана дискусија од **материјалот бр. 1**.

Петти чекор: Дознавање на причините

Поделете ја секоја група во два тима, тим А и тим Б. Објаснете дека секој тим треба да ги издвои најубедливите причини за нивниот став, кој вие ќе им го доделите. Двата тима треба повторно да го прочитаат **четивото**. Тимот А ќе ги пронајде најубедливите причини за да го **поддржи** прашањето за аргументирана дискусија. Тимот Б ќе ги пронајде најубедливите причини за да му се **спротивстави** на прашањето за аргументирана дискусија. Со цел да се осигури максимално учество, побарајте од сите од тимот да се подготват да изложат барем една причина.

Забелешка: Тимот А и тимот Б не комуницираат додека ги наоѓаат причините. Доколку на учениците им треба помош при издвојувањето на аргументите или времето е ограничено, користете ги материјалите кои содржат **прашања за аргументирана**

дискусија со дадени аргументи. Побарајте од учениците да ги издвојат најсилните аргументи и додајте дополнителни аргументи на кои учениците ќе се сетат од четивото.

Шести чекор: Изложување на најубедливите причини

Кажете им на учениците дека секој тим ќе ги изложи најубедливите причини за да го **поддржи** или да му **се спротивстави** на прашањето за аргументирана дискусија. При подготвувањето за следниот чекор, Сменети гледишта, секој тим нека слуша внимателно за да ги запомни најубедливите причини.

- Тимот А ќе ги објасни нивните причини заради кои го **поддржуваат** прашањето за аргументирана дискусија. Доколку тимот Б не разбере нешто, неговите членови треба да постават прашање, но НЕ да се расправаат.
- Тимот Б ќе ги објасни нивните причини заради кои му се **спротивставуваат** на прашањето за аргументирана дискусија. Доколку тимот А не разбере нешто, неговите членови треба да постават прашање, но НЕ да се расправаат.

Забелешка: Тимовите може да не веруваат или да се согласуваат со нивните причини, но треба да се што е можно поубедливи кога ги изложуваат пред другите.

Седми чекор: Сменети гледишта

Објаснете дека, со цел да се покаже дека секоја страна ги разбира спротивните аргументи, секој тим ќе ги одбере најубедливите причини на другиот тим.

- Тимот Б ќе му објасни на тимот А кои се **најубедливите** причини на тимот А за **поддржување** на прашањето за аргументирана дискусија.
- Тимот А ќе му објасни на тимот Б кои се **најубедливите** причини на тимот Б за **спротивставување** на прашањето за аргументирана дискусија.

Осми чекор: Аргументирано дискутирање во врска со прашањето

Објаснете дека учениците сега ќе ги остават на страна нивните улоги и аргументирано ќе дискутираат за прашањето како група. Потсетете го одделението кое е прашањето. Во тек на аргументираното дискутирање учениците можат (1) да го користат тоа што го научиле во врска со прашањето и (2) да понудат нивни лични искуства во формулирањето на мислења во врска со прашањето.

По аргументираното дискутирање, учениците нека пронајдат области на согласување во нивната група. Потоа побарајте од учениците, како поединци, да го изразат пред групата нивниот личен став во врска со прашањето и да го запишат (погледнете го делот од **материјалот бр. 2** наречен Мој личен став).

Забелешка: Поединечните ученици **НЕ** мора да се согласат со групата.

Деветти чекор: Осврнување кон аргументираната дискусија

Соберете го целото одделение. Поделете го **материјалот бр. 3 – Осврнување кон аргументираната дискусија за ученици** како водич. Побарајте од учениците да дискутираат во врска со следниве прашања:

- Кои беа најубедливите причини за секоја страна?

- Кои беа областите на согласување?
- Кои прашања сè уште ги имате? Каде можете да најдете повеќе информации?
- Набројте некои причини зошто аргументираното дискутирање во врска со ова прашање е важно во една демократија?
- Што би можел/а ти или твоето одделение да направите за да се соочите со овој проблем? Можностите вклучуваат подучување други за тоа што го научиле; пишување писма до избрани државници, невладини организации или фирми; и спроведување на дополнително истражување.

Размислете околу можноста учениците да подготват лични осврти кон прашањето за аргументирана дискусија преку пишани, визуелни или звучни творби. Личните мислења можат да бидат претставени на интернет.

Десетти чекор: Анкета за ученици / осврт за ученици

Прашајте ги учениците: „Дали се сложувате, не се сложувате или сте сè уште неодлучни во врска со прашањето за аргументирана дискусија?“ Запишете ги одговорите и замолете некој ученик да ги постави резултатите на www.deliberating.org во делот Партнерства (partnerships) и/или Анкети (polls). Нека го пополнат учениците **материјалот бр. 3**.

Материјал бр. 1 – Водич за аргументирани дискусии

Што е аргументирана дискусија?

Аргументирана дискусија (полнозначна дискусија) е насочена размена на идеи и анализа на аргументи која се одвива со цел да се донесе одлука.

Зошто дискутираме аргументирано?

Граѓаните мораат да знаат како и треба да сакаат да изразуваат и разменуваат идеи меѓу себе, со водачите на заедниците и со нивните претставници во власта. Во една демократија, на граѓаните и нивните претставници им требаат вештини и можности да се вклучат во граѓански јавни дискусии во врска со контроверзни прашања со цел информирање да се донесат одлуки.

Аргументираното дискутирање бара широки видови бидејќи оваа вештина ги оспособува граѓаните повторно да разгледаат една одлука врз основа на нови информации или променети услови.

Кои се правилата на аргументираното дискутирање?

- Внимателно прочитајте го материјалот.
- Сконцентрирајте се на прашањето за аргументирана дискусија.
- Внимателно слушајте што кажуваат другите.
- Проверете дали добро ги разбирате нештата.
- Анализирајте го тоа што другите го зборуваат.
- Зборувајте и охрабнете ги другите да зборуваат.
- Повикајте се на четивото за да ги поддржите вашите идеи.
- На логичен начин користете релевантно претходно знаење, вклучувајќи животни искуства.
- Користете ги срцето и умот за да изразите идеи и мислења.
- Кога ќе се случи судир на ставови, останете ангажирани и со почит кон другите.
- Сконцентрирајте се на идеите, не на личностите.

Материјал бр. 2 – Активности за аргументирани дискусии

Прочитајте го четивото

Одредете ги најважните факти и/или интересни идеи и напишете ги подолу.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Прашање за аргументирана дискусија

Дознајте ги причините

Причини за поддржување на прашањето за аргументирана дискусија (Тим А)	Причини за спротивставување на прашањето за аргументирана дискусија (Тим Б)

Мој личен став

На посебен лист хартија напишете причини за да го поддржите вашето мислење. Можете да предложите нов начин на дејствување различен од методот предложен во прашањето или да додадете ваши лични идеи за да се постапи по проблемот.

Име: _____
Датум: _____
Наставник: _____

Материјал бр. 3 – Осврт на учениците кон аргументираната дискусија

Дискусија во голема група: Што научивме

Кои беа најубедливите причини за секоја страна?

Страна А:

Страна Б:

Кои беа областите на согласување?

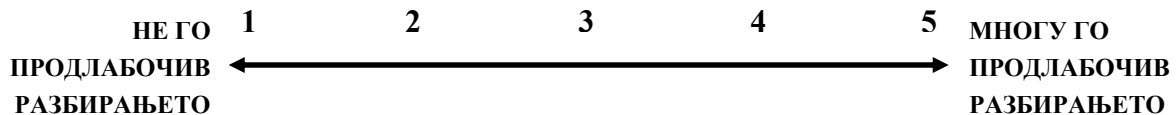
Кои прашања сè уште ги имаш? Каде можеш да најдеш повеќе информации?

Набројте некои причини зошто аргументираното дискутирање во врска со ова прашање е важно во една демократија.

Што би можел/а ти или твоето одделение да направиш за да се постапиш по овој проблем?

Индивидуален осврт: Што научив

Кој број најдобро го опишува твоето разбирање за централното прашање? [заокружи еден]

Што ново научи?

Што ти тргна од рака во текот на аргументираната дискусија? На кој аспект треба уште да работиш за да ги подобриш твоите лични вештини за аргументирана дискусија?

Која од постапките или зборовите на некој друг од твојата група беше од исклучително голема помош? Дали постои некој аспект на кој групата треба да работи за да ја подобри групната аргументирана дискусија?